

sitják, majd folytatja a Kuria indokolása „ez a megállapodás, ha kifejezetten nem tartalmaz is valorizációs kikötést, kétség-telenül a szerződő feleknek arra irányuló üzleti szándékát fejezi ki, hogy felperes üzleti betétét az annak átadása idejében volt értékben kapja vissza“. Kimondotta továbbá a Kuria, hogy minthogy a felek közt létrejött megállapodás feltételeiből folyik felperesnek a valorizációhoz való jogos igénye, közöm-bös az alapul szolgáló ügylet jogi minősülésének kérdése. A Kuria által alapul vett tényállásból azonban arra kell követ-keztetni, hogy a felmondásra visszafizetendő üzleti betét lényve-gileg közönséges kölcsöntartozás.

A másik esetben a Kuria P. II. 4710/1925. sz. határozatá-val egy házvételre kölcsönvett összeget valorizált a Kuria az-zal az indokolással, hogy „a kir. Kuriának jogi álláspontja az, hogy a készpénzkölcsönt az adósok értékálló dologba fek-tetvén be, a kölcsöntartozás átértékelésének a pénz értékének csökkenése miatt helye van“. Ezen utóbbi ítélet indokolására nézve megjegyezzük, hogy a magunk részéről a valorizációs törekvések első idejében „a fedezeti elv“ alapján (amely kifeje-zés a német irodalomban és ennek nyomán a kifejlődött bírói gyakorlatban is a Deckungstheorie neve alatt közforgalmuvá vált) a valorizáció jogossága mellett foglaltunk állást. A ma-gyar bírói gyakorlatban a fedezeti elv sürűbben szerepel, mint sugalom és ritkábban mint kifejezett érv. Minthogy a fedezeti elv egyuttal a valorizációs teher mikénti megosztására is ut-mutatást ad, a valorizáció megengedésének elvi kérdésén felül, örvendetesnek tartjuk, hogy a Kuria a kölcsönvalorizálás el-hanyagolt területén erre a bensőleg igazságos érvelésre hivat-kozik.

B. S.

**Legénységi állományu egyén fizetésének (zsold) lefoglalása gyermektartási igény biztosítására.** Adott esetben elrendeltetvén a kielégítési végrehajtás, a végrehajtást szenvedett (legénységi állományu csendőr) fizetése leiltására vonatkozó rendelvényt felet-tes hatósága (csendőrgazdasági hivatal) az 1908: évi XLI. t.-c. 12. szakaszára való utalással az elrendelő bírósághoz visszaküldte azzal, hogy a megkeresés nem foganatosítható.

Ugy látszik, az említett hatóság intézkedése a m kir. igaz-ságügyminisztérium 1740/I. M. 1910. számú (nem általános jelen-tőségű, hanem bizonyos konkrét esetekben utasításul szolgáló) rendeletén alapszik, amely a legénységi állományu egyének fizetését (zsoldját) a foglalás alól mentesnek jelentette ki.

Ezen intézkedés azonban egyrészt ellentétben áll a közalkal-mazottak fizetésének lefoglalására vonatkozó 1918. évi XXII. t.-c.-kel (8. §. p.), mely szerint a nő- vagy gyermektartásból eredő kö-vetelések erejéig az alkalmazott járanlóságai igenis végrehajtás alá vonhatók, másrészt teljes mértékben beleütközik a szociális élet normáiba is. A végrehajtási mentesség ugyanis megvédi ugyan az egyént (családjával együtt) minimális existenciája te-kintetében (létminimum), azonban a dolog természete szerint csak idegen harmadik személyekkel szemben, de *semmiesetre* sem volt az a célja a kérdéses törvényi intézkedéseknek, hogy a végrehajtást szenvedettnek módot adjon arra, hogy jogszabályon alapuló tartási *kötelezettségei alól kivonhassa magát* s illetve ezen kötelezettségeinek erejéhez képest legalább is a legminimáli-sabb mértékben eleget ne tegyen.

Mindezekhez járul az a meggondolás is, hogy a legénységí állományu személy a mai jogállapot szerint nem szükös zsoldot, hanem viszonylag elég jelentős fizetést huz, amely mindenesetre elegendő ahhoz, hogy szükség esetén tartási kötelezettségei teljesítésére végrehajtásilag szorítottassék. Az a konkrét esetben kell igazságügyminiszteri intézkedés tehát lényegében más jogállapotot tartott szem előtt, és így a mai jogviszonyokra már ez okból sem alkalmazható. A kérdés elvi jelentőségénél fogva kívánatos volna, hogy ahhoz az igazságügyminisztérium általános érvényü rendelettel foglaljon állást. A problémára és annak kiágazásaira még visszatérünk.

F. P.

**Külön kielégítési jogról való lemondás.** A csődön kívüli kényszeregyezségről szóló legújabb (1410—926. M. E. számu) rendelet 69. §-a értelmében a külön kielégítési joggal bíró hitelezőt szavazati jog csak a követelésnek a külön kielégítési joggal előreláthatóan nem fedezett része erejéig illeti; ha azonban az ily hitelező külön kielégítési jogáról lemond, ugy a szavazati jog tekintetében a többi hitelezővel egyenlőnek kell őt tekinteni.

Mint hogy az ily fontos (esetleg 100 százalékos kielégítést biztosító) jogról való lemondás aligha történhetik ellenérték (más biztosíték stb.) nélkül, másrészt az adósnak felette komoly érdeke fűződhetik ahhoz, hogy a külön kielégítési joggal bíró hitelező a békés kibontakozást ne zavarja meg, ennél fogva igen gyakori, hogy eme joglemondás tárgyában az adós hitelezőjével egyezséget létesít, vagy plusz quota biztosításával, vagy pedig más megfelelő biztosíték szolgáltatásával (új kezes stb.), aminek ellenében a hitelező nem kéri meg az árverést stb., szóval nem tanusít oly magatartást, amely a kényszeregyezés elfogadását a többi (általános) hitelezőre nézve is lehetetlenné tenné.

Meggondolást érdemel azonban az idézett k. e. rendelet 78. §-ában foglalt az a tilalom, mely szerint semmis az adós (vagy más személy) és egyes hitelezők közt létesült oly megegyezés, mely a hitelezőknek külön előnyöket ígér vagy biztosít; sőt a 82. §. 4. pontja az ily megállapodás megtörténtét egyenesen az egyezés megtagadására alkalmas okok közt sorolja fel. Ambár a 95. §. az egyezés utólagos hatálytalanítására már csak azt nyilváníti alapos oknak, ha az adós a külön kielégítési joggal *nem bíró* hitelezők közül részesíti egyiket vagy másikat külön előnyökben, mégis nézelünk szerint a rendelet 78. §-át, illetve 82. §. 4. pontját ugy kell értelmezni, hogy nem tekintendő in fraudem creditorum történnék az adósnak a külön kielégítési hitelezővel való oly megállapodása, mely a külön kielégítési jogról való lemondást bizonyos ellenérték megadásához (más biztosíték nyújtása stb.) fuzi.

Ez az értelmezés nemcsak, hogy nem ütközik bele az általános hitelezők érdekeibe, hanem ellenkezőleg, leszerelvén a külön kielégítési joggal bíró hitelező akcióját, lehetővé teszi, hogy a kényszeregyezés létrejöjön s az adós ott vállalt kötelezettségeinek zavartalanul eleget tehessen.

Bizonyos intézkedés szükleges azonban annak a kérdésnek elbírálására, hogy az ily módon általános hitelezővé vált előbbi külön kielégítésü hitelező *szavazati jogának gyakorlásánál* nem befolyásoltatott-e oly módon, hogy szavazatának tisztaságához kétség férhet? Az 1916:V. t.-c. 2. §-a értelmében ugyanis pónalizáltatott az a tényálladék, hogy a hitelező ellenérték (ajándék vagy egyéb előny) ellenében gyakorolja szavazatát. Amennyiben tehát kimutatható volna, hogy a külön kielégítési jogról való lemondás *aránytalanul magas ellenérték fejében* történt s ezek után